HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a șasea)

12 octombrie 2011 *

În cauza T-224/10,

Association belge des consommateurs test-achats ASBL, cu sediul în Bruxelles (Belgia), reprezentată de A. Fratini și F. Filpo, avocați,

reclamantă,

împotriva

Comisiei Europene, reprezentată de domnul N. Khan, de doamna A. Antoniadis și de domnul R. Sauer, în calitate de agenți,

pârâtă,

susținută de

Électricité de France (EDF), cu sediul în Paris (Franța), reprezentată inițial de C. Lazarus, A. Amsellem și A. Fontanille, ulterior de C. Lazarus și A. Creus Carreras, avocați,

intervenientă,

* Limba de procedură: engleza.

având ca obiect o cerere de anulare a Deciziilor C(2009) 9059 și C(2009) 8954 ale Comisiei din 12 noiembrie 2009, prima – de declarare a compatibilității cu piața comună a unei concentrări (cazul COMP/M.5549 – EDF/Segebel) în temeiul Regulamentului (CE) nr. 139/2004 al Consiliului din 20 ianuarie 2004 privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi, iar a doua – de respingere a cererii autorităților belgiene competente de trimitere parțială a cazului menționat, în conformitate cu articolul 9 din acest regulament,

TRIBUNALUL (Camera a șasea),

compus din domnii E. Moavero Milanesi (raportor), președinte, N. Wahl și S. Soldevila Fragoso, judecători,

grefier: domnul N. Rosner, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 11 mai 2011,

pronunță prezenta

Hotărâre

Istoricul cauzei

1 Reclamanta, Association belge des consommateurs test-achats ASBL, este o asociație fără scop lucrativ, al cărei principal obiectiv este protejarea intereselor consumatorilor, în special în Belgia. Aceasta este independentă de autoritățile publice și este

finanțată de membrii săi prin intermediul cotizațiilor. Având aproximativ 350 000 de membri individuali, reclamanta este cea mai mare asociație a consumatorilor din Belgia.

2 În iunie 2009, reclamanta a aflat că Électricité de France (EDF) și-a anunțat intenția de a dobândi controlul exclusiv al Segebel SA (în continuare „concentrarea în cauză"), o societate holding al cărei singur activ era o participare de 51 % în cadrul SPE SA, al doilea mare operator de energie electrică în Belgia, primul fiind operatorul istoric Electrabel SA, controlat de GDF Suez SA. În momentul producerii faptelor din speță, statul francez deținea 84,6 % din acțiunile EDF. În ceea ce privește GDF Suez, statul francez deținea o participare minoritară de 35,91 %. Aceste participații erau gestionate de Agenția pentru Participațiile Statului, prin intermediul a două direcții distincte.

3 La 23 iunie 2009, reclamanta a adresat Comisiei Comunităților Europene o scrisoare prin care își exprima preocuparea în legătură cu concentrarea în cauză (denumită în continuare „scrisoarea din 23 iunie 2009"). Cu această ocazie, ea a solicitat Comisiei să analizeze consecințele pretins nefaste ale prezenței statului francez în acționariatul EDF și al GDF Suez asupra concurenței, în special pe piețele belgiene ale gazului și energiei electrice. Pe de altă parte, reclamanta a arătat că, întrucât concentrarea în cauză avea un impact asupra produselor sau serviciilor utilizate de consumatorii finali, dorea să fie audiată în temeiul articolului 11 litera (c) din Regulamentul (CE) nr. 802/2004 al Comisiei din 7 aprilie 2004 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 139/2004 al Consiliului din 20 ianuarie 2004 privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi (JO L 133, p. 1, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 201).

4 La 20 iulie 2009, Comisia a răspuns reclamantei că se va ține cont de observațiile sale în cadrul analizei concentrării în cauză, din momentul în care aceasta va fi considerată o concentrare de dimensiune comunitară.

5 La 23 septembrie 2009, EDF a notificat Comisiei concentrarea în cauză, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 139/2004 al Consiliului din 20 ianuarie 2004 privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi (JO L 24, p. 1, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 201). La 30 septembrie 2009, a fost publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* (JO C 235, p. 26) un anunț de notificare (denumit în continuare „anunțul de notificare"), prin care se solicita terților interesați să își prezinte observațiile. Reclamanta nu a făcut uz de posibilitatea oferită de acest anunț.

6 La 14 octombrie 2009, autoritatea belgiană pentru concurență a depus la Comisie o cerere de trimitere parțială a concentrării în cauză, în temeiul articolului 9 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul nr. 139/2004, având în vedere piața belgiană a energiei electrice (denumită în continuare „cererea de trimitere").

7 Comisia a efectuat o analiză a concentrării în cauză trimițând chestionare unor clienți, unor concurenți, unor furnizori și unor asociații profesionale, precum și Comisiei pentru Reglementarea Energiei Electrice și a Gazului din Belgia (CREG). Pe de altă parte, angajamentele propuse de EDF la 23 octombrie 2009 au fost testate pe piață în cadrul consultării a 20 de părți diferite, printre care anumiți producători și furnizori de energie electrică, CREG și autoritatea belgiană pentru concurență.

8 La 12 noiembrie 2009, Comisia a adoptat, pe de o parte, Decizia C(2009) 8954 (cazul COMP/M.5549 – EDF/Segebel) (denumită în continuare „decizia de refuzare a trimiterii"), prin care a respins cererea autorităților competente belgiene de trimitere parțială a cazului menționat, și, pe de altă parte, Decizia C(2009) 9059 (cazul COMP/M.5549 – EDF/Segebel) (denumită în continuare „decizia de autorizare"), prin care a declarat concentrarea în cauză compatibilă cu piața comună. Decizia de autorizare a fost adoptată în temeiul articolului 6 alineatul (1) litera (b) și alineatul (2) din Regulamentul nr. 139/2004. Astfel, ca urmare a angajamentelor propuse de EDF, astfel cum au fost modificate, Comisia a considerat că respectiva concentrare nu mai dădea naștere unor îndoieli serioase în privința compatibilității sale cu piața comună și putea fi, așadar, autorizată în cadrul fazei procedurii de control al concentrărilor

care este reglementată de dispozițiile menționate (denumită în continuare „faza I”), fără a iniția procedura prevăzută la alineatul (6) alineatul (1) litera (c) din același regulament (denumită în continuare „faza a II-a”).

9 În decizia de autorizare, Comisia a apreciat că numai anumite piețe ale energiei electrice și gazului din Belgia, din Franța și din Țările de Jos erau vizate în cadrul concentrării în cauză. În ceea ce privește piețele belgiene, era vorba în primul rând de piața producerii, angro și a vânzării de energie electrică [considerentele (15)-(117)], în al doilea rând, de piața serviciilor de echilibrare și a serviciilor auxiliare [considerentele (118)-(130)] și, în al treilea rând, de piața cu amănuntul a furnizării pentru clienți industriali de talie mică sau mare [considerentele (131)-(152)], Dat fiind că numai SPE, dar nu și EDF, activa pe piața furnizării de energie electrică și de gaz clienților rezidențiali, această piață nu a fost considerată piață relevantă [considerentele (11) și (139)].

10 În ceea ce privește eventualele efecte unilaterale ale concentrării în cauză, decizia de autorizare constată că, înainte de operațiunea notificată, EDF începuse să dezvolte în Belgia două situri pentru a construi acolo unități de generare cu turbină cu gaz cu ciclu combinat, fără să fi fost adoptate totuși deciziile finale de investiție în acest sens, și a încercat de asemenea să lanseze mai multe proiecte în scopul de a avea acces la o capacitate de generare [considerentele (43)-(45)]. Întrucât EDF dispunea numai de o capacitate operațională limitată, care în plus era angajată prin contract până în 2015, nu exista, prin urmare, o suprapunere semnificativă între piața generării și piața angro în privința capacității actuale de generare [considerentul (62)]. Cu toate acestea, dat fiind că SPE derula deja mai multe proiecte de dezvoltare a capacității de generare, în decizia de autorizare sunt exprimate îndoieli serioase privind încurajarea entității rezultate din concentrarea în cauză să continue dezvoltarea celor două situri susmenționate [considerentele (63) și (116)]; aceste îndoieli au fost remediate prin angajamentele asumate de EDF, astfel cum au fost modificate [considerentele (206)-(246)].

11 În ceea ce privește eventualele efecte coordonate, decizia de autorizare ia în considerare, printre altele, argumente invocate de autoritatea belgiană pentru concurență referitoare la faptul că participarea statului francez în cadrul EDF și al GDF Suez ar crea un risc de coordonare între aceasta din urmă și entitatea rezultată din concentrarea în cauză. Decizia ajunge totuși la concluzia că EDF poate fi considerată o întreprindere care are o putere de decizie autonomă în raport cu GDF Suez și, prin urmare, o concurentă reală a acesteia [considerentele (89)-(99)].

12 În decizia de refuzare a trimiterii, care se întemeiază pe o apreciere concurențială analogă cu cea din decizia de autorizare, Comisia constată că sunt îndeplinite condițiile de trimitere prevăzute la articolul 9 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 139/2004. Cu toate acestea, Comisia apreciază că este autoritatea cel mai bine plasată pentru a examina concentrarea în cauză, dat fiind că, în primul rând, a dobândit în ultimii ani o experiență considerabilă pe piețele belgiene ale energiei electrice și că, în al doilea rând, preocupările referitoare la concurență evidențiate de autoritatea belgiană pentru concurență depășesc piețele belgiene și necesită, prin urmare, o analiză transnațională pentru care autoritatea menționată nu dispune de suficiente mijloace de anchetă. Pe de altă parte, trimiterea ar implica riscul ca respectiva concentrare să trebuiască să fie aprobată fără posibilitatea de a impune condiții, din cauza aplicării dreptului belgian al concurenței [considerentele (260)-(263)].

Procedura și concluziile părților

13 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 17 mai 2010, reclamanta a introdus prezenta acțiune.

14 Prin înscrisul depus la grefa Tribunalului la 10 septembrie 2010, EDF a formulat o cerere de intervenție în prezenta procedură în susținerea concluziilor Comisiei. Cererea de intervenție a fost comunicată părților, în conformitate cu articolul 116 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Tribunalului, care nu au formulat obiecții.

15 Prin Ordonanța din 17 noiembrie 2010, președintele Camerei a șasea a Tribunalului a admis această cerere de intervenție.

16 La 6 ianuarie 2011, intervenienta a depus memoriul în intervenție, cu privire la care reclamanta a prezentat observații scrise în termenul acordat, în timp ce Comisia a renunțat la această posibilitate.

17 Pe baza raportului judecătorului raportor, Tribunalul (Camera a șasea) a decis deschiderea procedurii orale.

18 Prin scrisoarea din 25 martie 2011, în temeiul măsurilor de organizare a procedurii prevăzute la articolul 64 din Regulamentul de procedură, Tribunalul a solicitat Comisiei să depună anumite documente și a adresat acesteia întrebări, invitând-o să răspundă în scris. Comisia a dat curs acestor măsuri de organizare a procedurii în termenele acordate.

19 Pledoariile părților și răspunsurile acestora la întrebările orale adresate de Tribunal au fost ascultate în ședința din 11 mai 2011.

20 Reclamanta solicită Tribunalului:

— anularea deciziei de autorizare și a deciziei de refuzare a trimiterii;

— obligarea Comisiei și a intervenientei la plata cheltuielilor de judecată.

21 Comisia și intervenienta solicită Tribunalului:

— respingerea acțiunii;

— obligarea reclamantei la plata cheltuielilor de judecată.

În drept

22 În susținerea acțiunii privind decizia de autorizare, reclamanta invocă trei motive, întemeiate, primul, pe încălcarea obligației de motivare, pe încălcarea articolului 6 alineatul (2) din Regulamentul nr. 139/2004 și pe eroarea vădită de apreciere referitoare la aprecierea Comisiei în privința legăturilor structurale dintre EDF și GDF Suez, al doilea, pe încălcarea aceleiași dispoziții din cauza negării dreptului reclamantei de a participa la procedură și, al treilea, pe încălcarea dispoziției menționate, precum și pe eroarea vădită de apreciere care rezultă din neinițierea fazei a II-a.

23 În ceea ce privește decizia de refuzare a trimiterii, reclamanta invocă în esență un motiv întemeiat pe încălcarea articolului 9 alineatul (3) din Regulamentul nr. 139/2004.

24 Fără a invoca vreo excepție prin înscris separat, în temeiul articolului 114 din Regulamentul de procedură, Comisia invocă inadmisibilitatea prezentei acțiuni, în măsura în care are ca obiect anularea atât a deciziei de autorizare, cât și a deciziei de refuzare a trimiterii.

Cu privire la cererea de anulare a deciziei de autorizare

25 Comisia susține că reclamanta nu are calitate procesuală activă pentru a contesta decizia de autorizare, care nu o privea nici direct, nici individual.

26 Potrivit Comisiei, reclamanta, pe lângă faptul că nu îndeplinește condițiile de admisibilitate definite de jurisprudența care a rezultat din Hotărârea Curții din 15 iulie 1963, Plaumann/Comisia (25/62, Rec., p. 197), nu aparține categoriei persoanelor vizate la articolul 18 alineatul (4) din Regulamentul nr. 139/2004, care pot fi audiate de Comisie și care chiar trebuie audiate dacă solicită acest lucru. Astfel, reclamanta nu ar dispune de drepturi procedurale pe care Comisia le-ar fi încălcat din cauză că nu a inițiat faza a II-a, care, în orice caz, nu ar permite terților un grad de participare la procedură mai ridicat decât cel prevăzut în cadrul fazei I.

Observații introductive

27 Trebuie amintit că, în conformitate cu articolul 263 al patrulea paragraf TFUE, o persoană fizică sau juridică poate formula o acțiune împotriva unei decizii adresate unei alte persoane numai dacă decizia respectivă o privește direct și individual. Cu toate acestea, rezultă din jurisprudență că, pentru deciziile Comisiei care privesc compatibilitatea unei concentrări cu piața comună, calitatea procesuală activă a terților interesați de o concentrare trebuie apreciată în mod diferit după cum aceștia, pe de o parte, invocă vicii care afectează esența acestor decizii (denumiți în continuare „prima categorie") sau, pe de altă parte, susțin că Comisia a încălcat drepturi procedurale

care le sunt conferite prin acte de drept al Uniunii Europene care reglementează controlul concentrărilor (denumiți în continuare „a doua categorie”).

28 Referitor la prima categorie, numai împrejurarea că o decizie este susceptibilă să exercite o influență asupra situației juridice a unui reclamant nu este suficientă pentru a considera că acesta are calitate procesuală activă (Hotărârile Tribunalului din 27 aprilie 1995, CCE de la Société générale des grandes sources și alții/Comisia, T-96/92, Rec., p. II-1213, punctul 26, și CCE de Vittel și alții/Comisia, T-12/93, Rec., p. II-1247, punctul 36). În ceea ce privește mai exact afectarea individuală, este necesar, potrivit formulei consacrate de Hotărârea Plaumann/Comisia, citată anterior (Rec., p. 223), ca decizia în cauză să aducă atingere acestui reclamant în temeiul anumitor calități care îi sunt specifice sau al unei situații de fapt care îl caracterizează în raport cu orice altă persoană și îl individualizează într-un mod analog cu destinatarul.

29 Referitor la a doua categorie, ca regulă generală, atunci când un regulament acordă drepturi procedurale terților, aceștia trebuie să dispună de o cale de atac destinată protejării intereselor lor legitime. În ceea ce privește mai exact contenciosul persoanelor fizice sau juridice, trebuie să se arate în special că dreptul anumitor terți de a fi audiați în mod corespunzător, la cererea lor, în cursul unei proceduri administrative în fața Comisiei nu poate, în principiu, să fie apreciat de instanța Uniunii decât în momentul controlului legalității deciziei finale adoptate de Comisie. Astfel, chiar atunci când această decizie, în esența sa, nu îl privește individual și/sau direct pe reclamant, acestuia trebuie totuși să îi fie recunoscută calitatea procesuală activă pentru a ataca decizia menționată, cu scopul precis de a se examina dacă au fost încălcate garanțiile procedurale pe care avea dreptul să le pretindă. Numai în cazul în care ar trebui să constate o încălcare a acestor garanții de natură să aducă atingere dreptului reclamantului de a-și invoca în mod eficient poziția în cursul procedurii administrative menționate, dacă a formulat o cerere în acest sens, Tribunalului i-ar reveni sarcina de a anula această decizie pentru încălcarea normelor fundamentale de procedură. În absența unei astfel de încălcări esențiale a drepturilor procedurale ale reclamantului, numai faptul că acesta se prevalează în fața instanței Uniunii de încălcarea acestor drepturi în cursul procedurii administrative nu poate determina admisibilitatea acțiunii, în măsura în care se întemeiază pe motive care invocă încălcarea

normelor materiale (a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârile CCE de la Société générale des grandes sources și alții/Comisia, citată anterior, punctul 46, și CCE de Vittel și alții/Comisia, citată anterior, punctul 59).

30 Rezultă că o acțiune introdusă de un reclamant care nu face parte din prima categorie poate fi declarată admisibilă numai în măsura în care vizează să asigure protecția garanțiilor procedurale care îi sunt recunoscute în cadrul procedurii administrative, Tribunalul fiind obligat să verifice pe fond dacă decizia a cărei anulare se solicită încalcă aceste garanții (a se vedea în acest sens Hotărârile CCE de la Société générale des grandes sources și alții/Comisia, citată anterior, punctul 47, și CCE de Vittel și alții/Comisia, citată anterior, punctul 60).

31 Pe de altă parte, trebuie să se arate că această distincție o amintește pe cea aplicată adesea în contenciosul referitor la normele tratatului în materia ajutoarelor de stat, care face parte de asemenea din dreptul concurenței al Uniunii și care poate, așadar, să furnizeze exemple jurisprudențiale relevante, fără a aduce atingere eventualelor adaptări necesare la transpunerea acestor exemple la contenciosul referitor la controlul concentrărilor. Potrivit unei jurisprudențe constante, atunci când un reclamant contestă temeinicia deciziei prin care Comisia a apreciat dacă un ajutor este compatibil cu piața internă, simplul fapt că acesta poate fi considerat „parte în cauză" în sensul articolului 108 alineatul (2) TFUE și că, prin urmare, este beneficiar al anumitor garanții procedurale nu poate fi suficient pentru a accepta admisibilitatea acțiunii, ci acesta trebuie să demonstreze că are un statut special în sensul Hotărârii Plaumann/Comisia, citată anterior. În schimb, atunci când Comisia constată, printr-o decizie adoptată în temeiul alineatului (3) al aceluiași articol, că un ajutor este compatibil cu piața internă, „părțile în cauză" menționate nu pot obține respectarea acestor garanții procedurale decât dacă au posibilitatea să conteste în fața instanței Uniunii această decizie. Din aceste motive, instanța Uniunii declară admisibilă o acțiune care vizează anularea unei astfel de decizii, introdusă de o parte în cauză în sensul articolului 108 alineatul (2) TFUE, atunci când autorul acțiunii urmărește, prin introducerea acesteia, protecția drepturilor procedurale conferite de această din urmă dispoziție (a se vedea în acest sens Hotărârea Curții din 9 iulie 2009, 3F/Comisia, C-319/07 P, Rec., p. I-5963, punctele 30, 31 și 34 și jurisprudența citată).

Cu privire la admisibilitatea acțiunii împotriva deciziei de autorizare în măsura în care contestă esența acestei decizii

32 În speță, reclamanta nu face parte din prima categorie vizată la punctul 27 de mai sus, întrucât nu îndeplinește condițiile prevăzute de Hotărârea Plaumann/Comisia, citată anterior, referitoare la afectarea individuală.

33 În primul rând, persoanele pe care le reprezintă reclamanta nu sunt afectate de decizia de autorizare decât din cauza calității lor obiective și abstracte de consumatori de energie, întrucât prețurile de furnizare ar putea să crească din motive legate de concentrarea ofertei determinată de această decizie, astfel încât toți consumatorii de energie electrică și de gaz cu reședința în interiorul pieței geografice relevante ar fi afectați în același mod de aceasta. Astfel, decizia de autorizare nu aduce atingere persoanelor menționate din cauza anumitor calități specifice sau a unei situații de fapt care le caracterizează în raport cu orice altă persoană și le individualizează într-un mod analog cu destinatarul acestui act. Din moment ce decizia de autorizare nu privește individual aceste persoane, o astfel de calitate nu poate fi recunoscută reclamantei, o asociație constituită în scopul promovării intereselor colective ale unei categorii de justițiabili neputând fi considerată ca fiind vizată individual, în sensul articolului 263 al patrulea paragraf TFUE, de un act care afectează interesele generale ale acestei categorii (a se vedea în acest sens Ordonanța Tribunalului din 18 septembrie 2006, Wirtschaftskammer Kärnten și best connect Ampere Strompool/Comisia, T-350/03, nepublicată în Repertoriu, punctele 29-31 și jurisprudența citată).

34 În al doilea rând, în ceea ce privește posibilitatea ca reclamanta să fie vizată individual de decizia de autorizare întrucât aceasta ar afecta interesele sale proprii în calitate de asociație, trebuie să se constate că acestea, în cadrul unei proceduri având ca obiect controlul unei concentrări, constau în special în posibilitatea de a-și susține punctul de vedere în cadrul procedurii care se finalizează cu adoptarea de către Comisie a unei decizii privind compatibilitatea acestei concentrări cu piața internă. Astfel, o

asemenea afectare nu se dovedește relevantă decât pentru problema de a se stabili dacă reclamanta aparține celei de a doua categorii vizate la punctul 27 de mai sus.

35 Prin urmare, acțiunea împotriva deciziei de autorizare este inadmisibilă în măsura în care are ca obiect contestarea esenței acesteia.

Cu privire la admisibilitatea acțiunii împotriva deciziei de autorizare în măsura în care are ca obiect protecția drepturilor procedurale ale reclamantei

36 În ceea ce privește problema de a se stabili dacă reclamanta aparține celei de a doua categorii vizate la punctul 27 de mai sus, trebuie amintit că, potrivit articolului 11 litera (c) a doua liniuță din Regulamentul nr. 802/2004, asociațiile de consumatori beneficiază de dreptul de a fi audiate, în temeiul articolului 18 din Regulamentul nr. 139/2004, în cazul în care concentrarea propusă se referă la produse sau servicii utilizate de consumatorii finali. Ultima teză a alineatului (4) al acestui articol prevede că persoanele fizice sau juridice care demonstrează un interes suficient au dreptul de a fi audiate, la cerere, de către Comisie. De asemenea, articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 802/2004 conferă dreptul de a-și face cunoscute opiniile terților persoane care solicită în scris să fie audiate în temeiul articolului 18 alineatul (4) a doua teză din Regulamentul nr. 139/2004.

37 Rezultă că reclamanta, în calitate de asociație de consumatori având caracteristicile amintite la punctul 1 de mai sus, poate dispune de un drept procedural, și anume dreptul de a fi audiată, în cadrul procedurii administrative a Comisiei având ca obiect examinarea concentrării în cauză, sub rezerva respectării a două condiții:

prima – referitoare la faptul că respectiva concentrare privește produse sau servicii utilizate de consumatorii finali; a doua – referitoare la introducerea efectivă a unei cereri în scris pentru a fi audiată de către Comisie în cursul procedurii de examinare menționate.

38 În cazul în care sunt îndeplinite aceste două condiții, este admisibilă cererea reclamantei îndreptată împotriva deciziei de autorizare pentru încălcarea acestui drept procedural. În această privință, trebuie să se arate că, în înscrisurile sale, reclamanta s-a referit la faptul că nu a avut dreptul de a-și exprima poziția în cursul procedurii în fața Comisiei și de a participa la aceasta, întrucât decizia de autorizare a fost adoptată fără inițierea fazei a II-a. În plus, în ședință, ca răspuns la întrebări adresate de Tribunal, reclamanta a indicat precis că motivele invocate în acțiunea sa se referă atât la fondul deciziilor atacate, cât și la încălcarea drepturilor sale procedurale.

39 Or, cu siguranță este adevărat că, astfel cum a remarcat Comisia, dispozițiile aplicabile controlului concentrărilor nu impun ca terți precum reclamanta să fie audiați numai în cursul fazei a II-a, astfel încât încălcarea eventualului drept de a fi audiată al reclamantei nu decurge din faptul că decizia de autorizare a fost adoptată la încheierea fazei I. Totuși, această observație a Comisiei nu are nicio incidență asupra admisibilității cererii de anulare a deciziei menționate pentru încălcarea drepturilor procedurale ale reclamantei. Astfel, nu se contestă că aceasta nu a fost audiată deloc, nici chiar în cursul fazei I. Presupunând că drepturile procedurale ale reclamantei sunt identice în cele două faze, în orice caz ar fi admisibilă acțiunea sa prin care solicită Tribunalului să examineze dacă drepturile sale procedurale au fost încălcate, independent de faza procedurii în finalul căreia a fost adoptată decizia de autorizare.

— Cu privire la condiția referitoare la consumatorii finali

40 În ceea ce privește prima condiție menționată la punctul 37 de mai sus, trebuie amintit că articolul 11 litera (c) a doua liniuță din Regulamentul nr. 802/2004, deși prevede

că asociațiile de consumatori beneficiază de dreptul de a fi audiate numai în cazul în care concentrarea propusă se referă la produse sau servicii utilizate de consumatorii finali, nu impune totuși ca obiectul acestui proiect să se refere imediat la produsele sau la serviciile menționate.

41 În plus, trebuie să se arate că scrisoarea din 23 iunie 2009 făcea referire în mod expres la faptul că, în opinia reclamantei, concentrarea în cauză afecta interesele consumatorilor în privința prețului și a serviciului și că, în răspunsul la scrisoarea menționată, Comisia nu a contrazis această afirmație.

42 Cu siguranță, din decizia de autorizare rezultă că s-a estimat de către Comisie că respectiva concentrare nu avea decât efecte secundare asupra consumatorilor. Astfel, în considerentul (139) al deciziei de autorizare, Comisia a constatat că, în privința pieței furnizării de energie electrică cu amănuntul, concentrarea în cauză determina suprapuneri orizontale numai în ceea ce privește clienții industriali și comerciali de talie mare și mică în raport cu piețele belgiene de furnizare a energiei electrice, fără a se referi la furnizarea de energie electrică clienților rezidențiali. În schimb, în considerentele (151) și (152) ale acestei decizii, Comisia a recunoscut că respectiva concentrare putea avea efecte pe diferitele piețe belgiene cu amănuntul, apreciind că era vorba despre efecte secundare care nu dădeau naștere unor îndoieli serioase cu privire la compatibilitatea concentrării în cauză cu piața comună. Existența acestor efecte secundare este menționată de asemenea în considerentul (207) al deciziei de autorizare.

43 Or, natura eventual secundară a acestor efecte nu are drept consecință privarea reclamantei de dreptul de a fi audiată. Astfel, Comisia nu poate interpreta articolul 11 litera (c) a doua liniuță din Regulamentul nr. 802/2004 într-un mod restrictiv,

care limitează aplicarea acestei dispoziții în esență la cazurile în care o concentrare are efecte directe pe piețele care vizează consumatorii finali. Cu atât mai mult, pe de o parte, articolul 2 alineatul (1) al doilea paragraf litera (b) din Regulamentul nr. 139/2004 prevede că, la efectuarea evaluării unei concentrări, Comisia trebuie să ia în considerare, printre altele, interesele consumatorilor intermediari și finali. Pe de altă parte, în temeiul articolului 153 alineatul (2) CE, al cărui cuprins este în esență identic cu cel al articolului 12 TFUE, cerințele din domeniul protecției consumatorilor se iau în considerare în definirea și punerea în aplicare a celorlalte politici și acțiuni ale Uniunii. Pe de altă parte, articolul 38 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (JO 2007, C 303, p. 1) prevede că politicile Uniunii asigură un nivel ridicat de protecție a consumatorilor.

44 În sfârșit, Comisia nu poate înlătura cererea unei asociații de consumatori de a fi audiată în calitate de terț care demonstrează un interes suficient în privința unei concentrări fără a-i oferi ocazia de a demonstra în ce mod consumatorii ar putea fi interesați de aceasta (a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea Tribunalului din 27 ianuarie 2000, BEUC/Comisia T-256/97, Rec., p. II-101, punctul 77).

45 Prin urmare, trebuie să se concluzioneze că reclamanta îndeplinește prima condiție menționată la punctul 37 de mai sus.

— Cu privire la condiția referitoare la introducerea unei cereri de a fi audiat

46 În ceea ce privește a doua condiție menționată la punctul 37 de mai sus, trebuie să se verifice dacă reclamanta a introdus în mod valabil cererea de a fi audiată prevăzută la articolul 18 alineatul (4) din Regulamentul nr. 139/2004 și la articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 802/2004.

47 În această privință, trebuie amintit mai întâi că, în scrisoarea din 23 iunie 2009, reclamanta a afirmat că dorea să își exercite dreptul de a fi audiată în cadrul procedurii de control al concentrării în cauză, pe care îl considera întemeiat pe articolul 11 litera (c) din Regulamentul nr. 802/2004. În plus, nu se contestă că scrisoarea din 23 iunie 2009 este anterioară notificării proiectului referitor la concentrarea în cauză și, *a fortiori,* publicării anunțului de notificare în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

48 Comisia a confirmat primirea acestei scrisori la 20 iulie 2009 și a informat reclamanta în legătură cu faptul că observațiile sale vor fi luate în considerare în cadrul evaluării concentrării în cauză, din moment ce ar fi considerată o concentrare de dimensiune comunitară.

49 Or, nici Regulamentul nr. 139/2004, nici Regulamentul nr. 802/2004, atunci când prevăd că anumiți terți trebuie să fie audiați de Comisie, la cererea acestora, nu precizează perioada în care trebuie introdusă această cerere. Mai exact, aceste regulamente nu precizează în mod explicit că cererea trebuie introdusă ulterior notificării concentrării la care se referă sau ulterior publicării anunțului referitor la aceasta.

50 Cu toate acestea, tăcerea reglementării Uniunii în materie de concentrări cu privire la această problemă nu poate fi interpretată în sensul că o cerere de a fi audiat determină obligația Comisiei de a da curs acesteia, dacă sunt îndeplinite celelalte condiții în acest scop, chiar dacă cererea este introdusă anterior notificării concentrării în cauză la Comisie. Astfel, în reglementarea Uniunii în materia controlului concentrărilor, trebuie să se constate că evenimentul care declanșează în mod formal procedura de examinare de către Comisie este tocmai notificarea.

51 În această privință, trebuie amintit că, potrivit articolului 4 alineatul (1) primul paragraf din Regulamentul nr. 139/2004, toate concentrările care au dimensiune comunitară trebuie notificate în mod corespunzător Comisiei înainte de punerea în aplicare și după încheierea acordului, anunțarea ofertei publice sau după preluarea pachetului de control. Al doilea paragraf al acestei dispoziții adaugă că notificarea poate fi efectuată și în cazurile în care întreprinderile implicate demonstrează Comisiei intenția de bună-credință de a încheia un acord sau, în cazul unei oferte publice, în cazul în care și-au anunțat public intenția de a face o astfel de ofertă, cu condiția ca acordul sau oferta planificată să aibă ca rezultat o concentrare cu dimensiune comunitară. Al treilea paragraf precizează că, în sensul regulamentului menționat, termenul „concentrare notificată" include, de asemenea, concentrările planificate, notificate în conformitate cu al doilea paragraf.

52 În plus, rezultă din articolul 6 alineatul (1) și din articolul 10 alineatele (1) și (4) din Regulamentul nr. 139/2004 că Comisia examinează notificarea imediat după primirea acesteia și că trebuie să adopte o decizie în legătură cu concentrarea notificată în termen de cel mult 25 de zile lucrătoare, care poate fi prelungit și/sau suspendat în cazuri prevăzute în mod expres de dispozițiile menționate și care începe să curgă din ziua lucrătoare următoare celei în care este primită notificarea sau, în cazul în care informațiile care trebuie furnizate împreună cu notificarea sunt incomplete, din ziua lucrătoare următoare zilei în care sunt primite informațiile complete. În acest termen, care delimitează faza I, Comisia trebuie să decidă dacă concentrarea notificată intră sub incidența Regulamentului nr. 139/2004 și, în caz afirmativ, dacă poate fi autorizată în faza respectivă, întrucât nu generează îndoieli grave privind compatibilitatea sa cu piața internă, sau dacă este necesară inițierea fazei a II-a, pentru examinarea mai aprofundată a acestor îndoieli.

53 Întrucât Comisia nu adoptă decizii în temeiul articolului 6 din Regulamentul nr. 139/2004 decât în privința „concentrărilor notificate", este coerent cu logica reglementării Uniunii cu privire la controlul concentrărilor să se considere că demersurile pe care sunt obligați să le întreprindă terții pentru a fi implicați în procedură trebuie să aibă loc începând de la notificarea formală a unei concentrări.

54 Pe de altă parte, trebuie să se considere că, foarte adesea, în mediile interesate și chiar în presă circulă informații referitoare la posibile operațiuni economice susceptibile de a intra în domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 139/2004, chiar înainte ca aceste operațiuni să fie eventual notificate Comisiei în calitate de concentrări.

55 În această privință, pe de o parte, faptul că o cerere de a fi audiat în sensul articolului 18 alineatul (4) din Regulamentul nr. 139/2004 și al articolului 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 802/2004 trebuie să fie introdusă după notificarea concentrării la care se referă permite, în interesul terților, să se evite ca aceștia să prezinte astfel de cereri fără să fi fost stabilit obiectul procedurii de control desfășurate de Comisie, această stabilire neavând loc decât în momentul notificării operațiunii economice în cauză. Pe de altă parte, astfel se evită situația în care Comisia are sarcina de a tria sistematic, dintre cererile pe care le primește, cererile care se referă la operațiuni economice legate de ipoteze abstracte sau chiar simple zvonuri și cele relative la operațiuni care conduc la o notificare.

56 Scenariul invers ar determina o îngreunare care nu este indispensabilă a sarcinilor încredințate Comisiei de reglementarea Uniunii în materia controlului concentrărilor. Astfel, necesitatea ca terții care doresc să fie audiați să introducă cererile în acest scop după notificarea concentrării vizate este conformă cu imperativul celerității care, potrivit jurisprudenței, caracterizează economia generală a reglementării Uniunii în materia controlului concentrărilor și care impune Comisiei respectarea unor termene stricte pentru adoptarea deciziei sale finale (Hotărârea Curții din 18 decembrie 2007, Cementbouw Handel & Industrie/Comisia, C-202/06 P, Rep., p. I-12129, punctul 39, și Hotărârea Curții din 10 iulie 2008, Bertelsmann și Sony Corporation of America/Impala, C-413/06 P, Rep., p. I-4951, punctul 49). Prin urmare, având în vedere termenele stricte menționate, Comisia nu poate fi obligată să verifice pentru fiecare concentrare notificată dacă există terți care au manifestat un interes înainte de notificare.

57 Terții nu pot pretinde că nu au cunoștință despre existența unei notificări. Dimpotrivă, ei sunt informați de Comisie însăși în acest sens întrucât, în temeiul articolului 4 alineatul (3) din Regulamentul nr. 139/2004, această instituție, în cazurile în care constată că o concentrare notificată intră în sfera de aplicare a regulamentului menționat, trebuie să publice un anunț în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, menționând în același timp și numele întreprinderilor implicate, țările lor de origine, natura concentrării și sectoarele economice implicate. Această publicare garantează că informația că a fost notificată o concentrare devine disponibilă *erga omnes*.

58 Cu toate acestea, întrucât numai data notificării este relevantă pentru declanșarea procedurii de examinare de către Comisie, aceasta nu poate ignora cereri de a fi audiat care i-ar parveni după notificare, dar înainte de publicarea prevăzută de dispoziția sus-menționată.

59 În speță, reclamanta, cu două luni înainte de notificarea concentrării în cauză, a informat Comisia despre dorința sa de a fi audiată dacă această instituție, în urma notificării concentrării în cauză, aprecia că aceasta constituie o concentrare de dimensiune comunitară. Totuși, acest fapt nu poate suplini lipsa reînnoirii cererii sau a oricărei inițiative din partea reclamantei, odată ce operațiunea economică avută în vedere de EDF și de Segebel, despre care avea cunoștință înainte, a devenit efectiv o concentrare notificată corespunzător și a declanșat astfel procedura prevăzută de Regulamentul nr. 139/2004, în cadrul căreia reclamanta dorea să fie audiată.

60 În plus, trebuie să se arate că reclamanta nu se poate prevala de încrederea legitimă din cauza răspunsului Comisiei la scrisoarea din 23 iunie 2009. Astfel, în acest răspuns, Comisia nu s-a angajat să recontacteze ea însăși reclamanta, dacă este cazul, pentru ca aceasta să depună observații ulterioare. Comisia s-a angajat pur și simplu să țină cont de conținutul scrisorii menționate, în ipoteza în care concentrarea în cauză va fi o concentrare de dimensiune comunitară. Or, trebuie să se constate că, în considerentele (89)-(99) ale deciziei de autorizare, Comisia arată că a luat în considerare

problema, invocată în scrisoarea din 23 iunie 2009, de a stabili dacă EDF și GDF Suez puteau fi considerate două întreprinderi independente, în pofida prezenței importante a statului francez în acționariatul acestor întreprinderi, și a stabilit că aceasta era situația. Prin urmare, oricare ar fi temeinicia considerentelor menționate și gradul de aprofundare al analizei pe care o cuprind, nu se poate nega că Comisia a acționat în conformitate cu răspunsul la scrisoarea respectivă.

61 Pe de altă parte, potrivit unei jurisprudențe constante, dreptul de a se prevala de principiul protecției încrederii legitime se extinde, cu certitudine, la orice justițiabil pe care o instituție comunitară l-a determinat să nutrească speranțe întemeiate prin furnizarea unor asigurări precise. Cu toate acestea, atunci când un operator economic prudent și avizat este în măsură să prevadă adoptarea unei măsuri a Uniunii de natură să îi afecteze interesele, el nu poate invoca beneficiul acestui principiu atunci când această măsură este adoptată (a se vedea Hotărârea Curții din 17 septembrie 2009, Comisia/Koninklijke FrieslandCampina, C-519/07 P, Rep., p. I-8495, punctul 84 și jurisprudența citată).

62 În speță, cel târziu în momentul publicării anunțului de notificare, reclamanta dispunea de confirmarea faptului că în final concentrarea în cauză fusese notificată Comisiei. În plus, ea avea acces la informațiile potrivit cărora Comisia, pe de o parte, după examinarea preliminară și fără a aduce atingere deciziei sale definitive cu privire la acest aspect, estima că respectiva concentrare putea intra în domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 139/2004 (punctul 3 din anunțul de notificare) și, pe de altă parte, invita terții interesați să îi prezinte eventualele lor observații cu privire la concentrarea în cauză, în termen de 10 zile de la publicarea acestui anunț (punctul 4 din anunțul de notificare).

63 În aceste condiții, reclamanta ar fi avut posibilitatea și, prin urmare, ar fi trebuit să ia inițiativa de a prezenta Comisiei observații sau cel puțin de a-și confirma cererea de a fi audiată în cursul procedurii. Pe de altă parte, ținând seama de calendarul impus Comisiei de Regulamentul nr. 139/2004, reclamanta nu putea să nu aibă cunoștință de faptul că o decizie privind concentrarea în cauză putea interveni în termen foarte scurt și că această decizie putea consta în declararea compatibilității concentrării în cauză cu piața internă încă din faza I.

64 Rezultă că reclamanta nu îndeplinește a doua dintre condițiile impuse pentru a putea să conteste decizia atacată pentru motivul că aceasta ar încălca drepturile sale procedurale.

— Concluzii privind admisibilitatea acțiunii împotriva deciziei de autorizare

65 Din moment ce reclamanta nu îndeplinește nici condițiile de admisibilitate care decurg din Hotărârea Plaumann/Comisia, citată anterior, nici cele care se aplică acțiunilor prin care se urmărește protecția drepturilor procedurale, trebuie să se concluzioneze că aceasta nu are calitate procesuală activă împotriva deciziei de autorizare.

66 Această concluzie nu poate fi pusă în discuție de argumentele reclamantei legate de dreptul său la o protecție jurisdicțională efectivă, a cărei importanță ar fi subliniată de Tratatul de la Lisabona, în special de valoarea obligatorie dobândită de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, precum și de anumite evoluții în sistemele juridice ale mai multor state membre.

67 Astfel, este suficient să se amintească faptul că, potrivit unei jurisprudențe constante, condițiile admisibilității unei acțiuni în anulare nu pot fi înlăturate în considerarea interpretării reclamantei cu privire la dreptul la o protecție jurisdicțională efectivă (Hotărârea Curții din 22 noiembrie 2007, Sniace/Comisia, C-260/05 P, Rep., p. I-10005, punctul 64, și Ordonanța Curții din 26 noiembrie 2009, Região autónoma dos Açores/Consiliul, C-444/08 P, nepublicată în Repertoriu, punctul 70). Prin urmare, un particular care nu este vizat în mod direct și individual de o decizie a Comisiei și ale cărui interese nu sunt, așadar, afectate de această măsură nu se poate prevala de dreptul la o protecție jurisdicțională în privința unei astfel de decizii (a se vedea Ordonanța Curții din 17 februarie 2009, Galileo Lebensmittel/Comisia, C-483/07 P, Rep., p. I-959, punctul 60 și jurisprudența citată).

68 Or, rezultă din elementele expuse mai sus că în speță lipsesc aceste condiții și că, în ceea ce privește inadmisibilitatea acțiunii în măsura în care urmărește protejarea drepturilor procedurale ale reclamantei, acest rezultat decurge din inacțiunea sa după notificarea concentrării în cauză Comisiei. Rezultă că reclamanta nu susține în mod întemeiat că declararea inadmisibilității prezentei acțiuni ar aduce atingere dreptului său la o protecție jurisdicțională efectivă.

69 Rezultă din ansamblul considerațiilor ce precedă că trebuie respins ca inadmisibil capătul de cerere al reclamantei prin care se urmărește anularea deciziei de autorizare.

Cu privire la cererea de anulare a deciziei de refuzare a trimiterii

70 Comisia susține, în primul rând, că acel capăt de cerere prin care se solicită anularea deciziei de refuzare a trimiterii este inadmisibil în măsura în care cererea introductivă nu cuprinde o expunere sumară a motivelor invocate în susținerea capătului de cerere menționat, încălcând articolul 44 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul de procedură.

71 În această privință, trebuie amintit că, în temeiul articolului 21 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, aplicabil procedurii în fața Tribunalului în conformitate cu articolul 53 primul paragraf din același statut, și în temeiul articolului 44 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul de procedură, cererea introductivă trebuie să cuprindă, printre altele, o expunere sumară a motivelor invocate. Astfel, aceasta trebuie să precizeze în ce constă motivul pe care se întemeiază acțiunea, astfel încât simpla sa enunțare abstractă nu îndeplinește cerințele din Statutul Curții și din Regulamentul de procedură. În plus, această expunere, chiar sumară, trebuie să fie suficient de clară și de precisă pentru a permite pârâtului să își pregătească apărarea, iar Tribunalului să se pronunțe asupra acțiunii, dacă este cazul, fără să se bazeze pe alte informații. Pentru ca o acțiune sau, mai concret, un motiv al unei acțiuni să fie admisibil, securitatea juridică și buna administrare a justiției impun ca elementele esențiale de fapt și de drept pe care se întemeiază acesta să rezulte în mod coerent și comprehensibil din chiar textul cererii introductive (Hotărârea Tribunalului din 9 iulie 2003, Archer Daniels Midland și Archer Daniels Midland Ingredients/Comisia, T-224/00, Rec., p. II-2597, punctul 36, și Hotărârea Tribunalului din 12 decembrie 2007, Italia/Comisia, T-308/05, Rep., p. II-5089, punctele 71 și 72).

72 Trebuie să se constate că reclamanta a respectat condițiile amintite mai sus. Astfel, deși nu a explicat în mod clar motivele pentru care împrejurările din speță ar fi impus admiterea de către Comisie a cererii de trimitere, nu este mai puțin adevărat că reclamanta a reproșat Comisiei faptul că nu a examinat cererea de trimitere în mod suficient de aprofundat, ceea ce ar putea implica o utilizare abuzivă de către instituția menționată a puterii sale de apreciere, și că nu s-a conformat practicii sale decizionale anterioare în materie.

73 Rezultă că primul motiv de inadmisibilitate invocat de Comisie trebuie înlăturat.

74 În al doilea rând, Comisia consideră că decizia de refuzare a trimiterii nu privește nici direct, nici individual terți precum reclamanta, spre deosebire de cazul unei decizii de trimitere a examinării unei concentrări în fața autorităților naționale, care făcea obiectul cauzei în care a fost pronunțată Hotărârea Tribunalului din 3 aprilie 2003, Royal Philips Electronics/Comisia (T-119/02, Rec., p. II-1433).

75 Trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, un terț interesat de o concentrare poate contesta în fața Tribunalului decizia prin care Comisia admite cererea de trimitere introdusă de o autoritate națională pentru concurență (denumită în continuare „decizia de trimitere") (Hotărârea Tribunalului Royal Philips Electronics/Comisia, citată anterior, punctele 299 și 300, și Hotărârea Tribunalului din 30 septembrie 2003, Cableuropa și alții/Comisia, T-346/02 și T-347/02, Rec., p. II-4251, punctele 81 și 82).

76 Pentru a răspunde la întrebarea dacă același rezultat se impune în privința deciziei de refuzare a trimiterii, care, în schimb, nu admite tocmai o astfel de cerere, trebuie să se parcurgă principalele etape ale raționamentului care a permis Tribunalului să ajungă la rezultatul sus-menționat.

77 În ceea ce privește afectarea directă, Tribunalul a arătat că decizia de trimitere are consecința directă de a supune o concentrare sau o parte a acesteia controlului exclusiv al autorității naționale pentru concurență care a solicitat trimiterea, care se pronunță pe baza dreptului național al concurenței. Astfel, decizia de trimitere, în măsura în care modifică criteriile de apreciere a legalității operațiunii de concentrare în cauză și procedura aplicabilă, modifică și situația juridică a terților, privându-i de posibilitatea examinării de către Comisie a legalității operațiunii în cauză din perspectiva dreptului Uniunii. În această privință, Tribunalul a precizat că această constatare era independentă de problema dacă dreptul național al concurenței care devine aplicabil ca urmare a deciziei de trimitere conferă terților drepturi procedurale analoge celor care le sunt garantate de dreptul Uniunii, această decizie având în orice caz efectul de a priva acești terți de drepturile procedurale pe care le au în temeiul articolului 18 alineatul (4) din Regulamentul (CEE) nr. 4064/89 al Consiliului din

21 decembrie 1989 privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi (JO 1990, L 257, p. 13), al cărui cuprins este identic cu cel al articolului 18 alineatul (4) din Regulamentul nr. 139/2004. Pe de altă parte, Tribunalul a considerat că decizia de trimitere împiedica terții să conteste în fața sa aprecierile efectuate de autoritățile naționale, în timp ce, în absența trimiterii, aprecierile Comisiei ar fi putut face obiectul unei astfel de contestări (a se vedea în acest sens Hotărârile Royal Philips Electronics/Comisia, citată anterior, punctele 280-287, și Cableuropa și alții/Comisia, citată anterior, punctele 57-65).

78 În ceea ce privește afectarea individuală, Tribunalul a examinat în special dacă, în absența trimiterii, terții interesați de o concentrare ar fi avut dreptul de a fi audiați, în temeiul articolului 18 alineatul (4) din Regulamentul (CEE) nr. 4064/89. După ce a constatat că aceasta era situația, a concluzionat că decizia de trimitere, având efectul de a priva terții de posibilitatea de a contesta în fața Tribunalului aprecieri pe care ar fi putut să le conteste în absența trimiterii, afecta în mod individual terții menționați, în același mod în care ar fi fost afectați de decizia de aprobare a concentrării în absența trimiterii (a se vedea în acest sens Hotărârile Royal Philips Electronics/Comisia, citată anterior, punctele 295 și 297, și Cableuropa și alții/Comisia, citată anterior, punctele 74, 76 și 79).

79 Așadar, trebuie să se constate că, pentru a se pronunța asupra admisibilității unei acțiuni introduse de terți împotriva deciziei de trimitere, Tribunalul s-a întemeiat pe două considerații, și anume ca dreptul Uniunii să recunoască acestor terți, pe de o parte, drepturi procedurale în cursul examinării unei concentrări de către Comisie și, pe de altă parte, o protecție jurisdicțională pentru a contesta eventualele încălcări ale acestor drepturi.

80 Or, aceste drepturi procedurale și această protecție jurisdicțională nu sunt deloc puse în pericol prin decizia de refuzare a trimiterii, care, dimpotrivă, garantează terților interesați de o concentrare de dimensiune comunitară, pe de o parte, că aceasta va fi examinată de Comisie în raport cu dreptul Uniunii și, pe de altă parte, că Tribunalul va fi instanța competentă să judece o eventuală acțiune împotriva deciziei Comisiei prin care se finalizează procedura.

81 În aceste împrejurări, calitatea procesuală activă a reclamantei nu poate decurge dintr-o aplicare prin analogie a jurisprudenței amintite la punctul 75 de mai sus.

82 În ceea ce privește argumentul reclamantei potrivit căruia decizia de refuzare a trimiterii modifică condițiile în care trebuie examinată concentrarea în cauză, trebuie amintit că articolul 9 alineatul (9) din Regulamentul nr. 139/2004 rezervă statului membru vizat posibilitatea de a introduce o acțiune în vederea aplicării dreptului său național al concurenței. În schimb, niciun element din sistemul de control al concentrărilor de dimensiune comunitară prevăzut de regulamentul menționat nu permite să se concluzioneze că reclamanta poate ataca decizia de refuzare a trimiterii întrucât aceasta nu permite ca examinarea concentrării în cauză și căile de atac împotriva deciziei prin care se efectuează această examinare să intre în domeniul de aplicare al dreptului unui stat membru, iar nu al dreptului Uniunii.

83 În plus, trebuie să se arate că admisibilitatea unei acțiuni împotriva deciziei de refuzare a trimiterii nu poate decurge din faptul că dreptul național în cauză ar putea oferi reclamantei drepturi procedurale și/sau o protecție jurisdicțională mai extinse decât cele prevăzute de dreptul Uniunii. Astfel, securitatea juridică se opune ca admisibilitatea unei acțiuni în fața instanței Uniunii să depindă de problema dacă ordinea juridică a statului membru a cărui autoritate națională pentru concurență a solicitat fără succes trimiterea examinării unei concentrări oferă terților interesați drepturi procedurale și/sau o protecție jurisdicțională mai extinse decât cele prevăzute de dreptul Uniunii. În această privință, trebuie să se arate că domeniul de aplicare al drepturilor

procedurale menționate și al protecției jurisdicționale depinde de o serie de factori care sunt, pe de o parte, greu comparabili și, pe de altă parte, supuși unor evoluții legislative și jurisprudențiale dificil de controlat.

84 Pe de altă parte, însăși finalitatea unei acțiuni în anulare în fața instanței Uniunii este aceea de a asigura respectarea dreptului Uniunii, oricare ar fi domeniul de aplicare al drepturilor procedurale și al protecției jurisdicționale pe care îl conferă, iar nu aceea de a solicita protecția eventual mai extinsă care decurge dintr-un drept național.

85 Pe baza considerațiilor care precedă, trebuie declarat inadmisibil capătul de cerere al reclamantei prin care se solicită anularea deciziei de refuzare a trimiterii și, prin urmare, trebuie declarată inadmisibilă acțiunea în ansamblul său.

Cu privire la cheltuielile de judecată

86 Potrivit articolului 87 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Pe de altă parte, potrivit alineatului (4) al treilea paragraf al acestui articol, Tribunalul poate dispune ca un intervenient să suporte propriile cheltuieli de judecată.

87 Întrucât reclamanta a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia la suportarea propriilor cheltuieli de judecată, precum și a cheltuielilor de judecată efectuate de Comisie, conform concluziilor acesteia din urmă. EDF suportă propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a șasea)

declară și hotărăște:

1) Respinge acțiunea ca inadmisibilă.

2) Association belge des consommateurs test-achats ASBL suportă propriile cheltuieli de judecată, precum și pe cele efectuate de Comisia Europeană.

3) Électricité de France (EDF) suportă propriile cheltuieli de judecată.

Moavero Milanesi Wahl Soldevila Fragoso

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 12 octombrie 2011.

Semnături